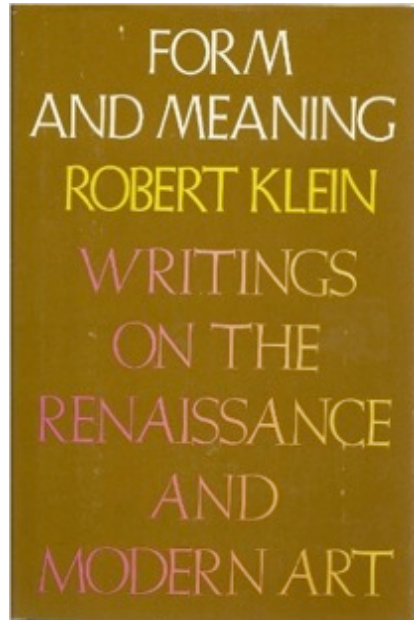

Robert Klein

(1918, Timișoara – 21 aprilie 1967, Settignano, Italia)

Istoric de artă specializat în arta Renașterii

S-a născut la Timișoara într-o familie de evrei. Face studii de medicină la Universitatea din Cluj (1936-1937), de filosofie la Universitatea germană din Praga (1937-1938) și știință la Universitatea din București (1938-1939). În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, este întâi înrolat în armată, apoi, fiind evreu, este trimis la muncă obligatorie. După 23 august 1944, când România întoarce armele împotriva puterilor Axei, Robert Klein luptă ca voluntar în Ungaria și Cehoslovacia. În 1947 obține diploma de licență în filosofie la Universitatea din București și primește o bursă din partea guvernului francez. În primăvara anului 1948 se declară refugiat politic și își pierde cetățenia română.

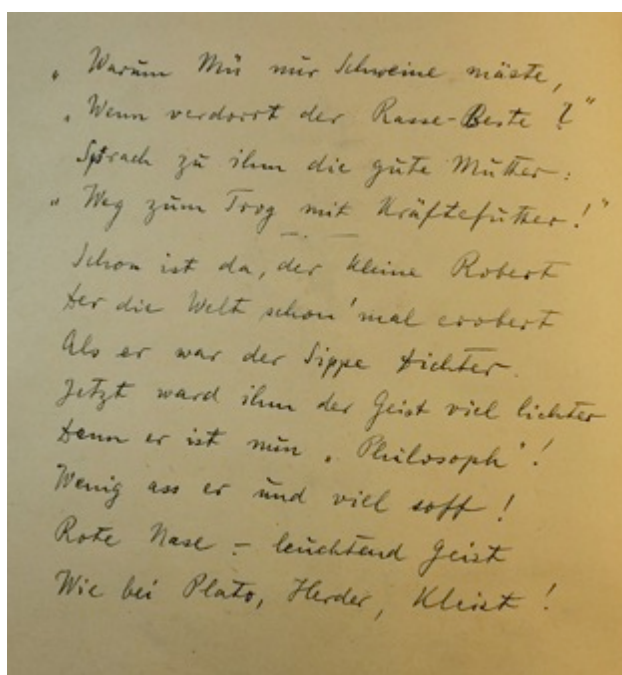
Între 1948 și 1962, se întreține prin munci diverse, ca spălatul vaselor, în timp ce lucrează la teza despre Giordano Bruno. În anul 1953, obține o *diplôme d'études supérieures* în estetică la Sorbona cu teza *Ars et Technè dans la tradition de Platon à Giordano Bruno*, sub îndrumarea lui [Étienne Souriau](#), iar în 1959, o diplomă la École pratique des hautes études, cu o ediție critică a volumului *L'Idée del Tempio della pittura* (Milano, 1590) de [Giovanni Paolo Lomazzo](#). Este asistentul lui [Augustin Renaudet](#) la l'*École pratique des hautes études* (1954-1958), apoi asistentul lui [Marcel Bataillon](#) la *Collège de France* (1958-1962) și colaboratorul lui [André Chastel](#). Participă la redactarea revistei *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*. În 1963, Klein a publicat un articol, "Considérations sur les fondements de l'iconographie," considerat de mulți ca una din cele mai profunde analize a iconografiei.

Colaborează la [CNRS](#) Centre National de la recherche scientifique (1962-1965) și este profesor de istoria artei la Université de Montréal (1965-1966). Este bursier la Villa I Tatti în timpul verii anului 1966.

În 1967, după moartea partenerei sale în Statele Unite, se sinucide în timp ce lucra la villa I Tatti.

Lumea academică a fost șocată de moartea prematură a lui Robert Klein care publicase numeroase eseuri și critici de o profunzime impresionantă și promitea să devină unul din cei mai de seamă istorici de artă. [Roger Caillois](#) amintește despre moartea tragică a prietenului său Robert Klein în lucrarea "Au coeur du fantastique" (1965). André Chastel a publicat o culegere a articolelor sale sub titlul *La Forme et l'intelligible* (Paris : Gallimard, 1970). Scrierile lui sunt în continuare lucrări de referință.

Din arhiva familiei Kecskemeti, desenul Xeniei Scheff, al mamei lui Stefan Kecskemeti și versurile lui Wilhelm Klein, unchiul istoricului de artă, adresate tânărului Robert Klein.

Robert Klein, cu capul în nori, desen de Xenia Scheff, mama lui St. Kecskemeti

Versuri adresate lui Robert Klein de către unchiul lui, Wilhelm Klein

Mintea lui total s-a luminat
Căci el de-acum ca "Filozof" muncește!
Puțin mănâncă și mult pilește!
Nasul roșu – spirit ager
Ca la Platon, Kleist și Herder!
(Versuri de Wilhelm Klein, trad. ultimelor 5 versuri)

Publicații

- "L'imagination comme vêtement de l'âme chez Marsile Ficin et Giordano Bruno", *Revue de métaphysique et de morale*, n° 1, janv.-mars 1956, p. 18-39.
- [Augustin Renaudet](#), [André Chastel](#) et Robert Klein, *Le Procès de Savonarole*, Paris : Club du Meilleur livre, 1957. Éd. italienne : *Il Processo di Girolamo Savonarola*, A. Prosperi (éd.), Ferrara : Corbo, 1998.
- "La théorie de l'expression figurée dans les traités italiens sur les imprese, 1555-1612", *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*, t. 19, 1957p. 320-342.
- [Jacob Burckhardt](#), *La Civilisation de la Renaissance en Italie*, R. Klein (éd.), Paris : Plon, 1958.
- Léonard de Vinci, [Traité de la peinture](#), A. Chastel et R. Klein (éd.), Paris : Club des libraires de France, 1960.

- "Pomponius Gauricus on perspective", *The Art Bulletin*, vol. 43, sept. 1961, p. 211-230.
- "Giudizio e gusto dans la théorie de l'art au Cinquecento", *Rinascimento*, I, 1961.
- "Les humanistes et la science", *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*, t. 23, 1961, p. 7-16.
- "La dernière méditation de Savonarole", *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*, t. 23, 1961, p. 441-448.
- (avec André Chastel), *L'Europe de la Renaissance : l'âge de l'humanisme*, Paris : Éditions des Deux-mondes, 1963.
- "Considérations sur les fondements de l'iconographie", *Ermeneutica e tradizione, Atti del III colloquio internazionale sulla tematica della demitizzazione*, *Archivio di Filosofia*, n° 1-2, 1963, p. 419-436.
- "Études sur la perspective à la Renaissance, 1956-1963", *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*, t. 25, 1963, p. 577-587.
- (avec Henri Zerner), "Vitruve et le théâtre à la Renaissance", *Le lieu théâtral à la Renaissance*, Paris : CNRS, 1964, p. 49-60.
- G. E. Lessing, *Laocoon, suivi de Lettres concernant l'Antiquité et Comment les anciens représentaient la mort*, R. Klein et J. Maurin-Bialostocka (éd.), Paris : Hermann, 1964.
- *Italian art, 1500-1600 : sources and documents*, R. Klein et H. Zerner, Englewood Cliffs : Prentice Hall, 1966.
- "Les tarots enluminés du XVe siècle", *L'Oeil*, n° 145, 1967, p. 10-17.
- "Die Bibliothek von Mirandola und das Giorgione zugeschriebene "Concert champêtre"", *Zeitschrift für Kunstgeschichte*, vol. 30, 1967, p. 199-206.
- Pomponius Gauricus, *De sculptura : 1504*, A. Chastel et R. Klein (éd.), Genève : Droz, 1969.
- *La Forme et l'intelligible : écrits sur la Renaissance et l'art moderne*, Paris : Gallimard, 1970. Éd. anglaise : *Form and Meaning : Essays on the Renaissance and Modern Art*, H. Zerner (éd.), Princeton : Princeton University Press, 1980 : éd. allemande : *Gestalt und Gedanke : zur Kunst und Theorie der Renaissance*, Berlin : Wagenbach, 1996.
- Giovan Paolo Lomazzo, *Idea del tempio della pittura*, R. Klein (éd.), Firenze : Istituto nazionale di studi sul Rinascimento, 1974.

Legături externe

- wikipedia franceză
https://fr.wikipedia.org/wiki/Robert_Klein_%28historien_de_l'art%29
- Wikipedia spaniolă
https://es.wikipedia.org/wiki/Robert_Klein
- Francis A. Yates, "A Magical Critic" in The New York Review of Books
<http://www.nybooks.com/articles/1980/02/21/a-magical-critic/>
- Dictionary of Art Historians
<https://dictionaryofarthistorians.org/kleinr.htm>
- Chastel, "Robert Klein", *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*, n° 1, t. 30, 1968, p. 199-201.
- H. Zerner, "André Chastel, historien de l'art", *Revue de l'Art*, n° 93, 1991, p. 75-77.
- H. Zerner, "André Chastel et Robert Klein", *André Chastel (1912-1990) : histoire de l'art et action publique*, catalogue de l'exposition (INHA, févr. -avril 2013), Paris : INHA, p. 83.